

Daniel Eduardo Bendersky נעצר והועלם ביום 16.9.78 בגיל 26.

תאריך לידה 15.11.1951

אזרחות ארגנטינית – מספר זהות: 10.265.855.

CONADEP תיק מס' 0550

האם: Fanny Brener de Bendersky

האב: José Bendersky.

תיאור מקוצר של המקרה: ב-16 בספטמבר, שבת בשעה 11.30 בבוקר 4 אנשים בלבוש אזרחי ועם תעודות משטרה הגיעו אל בית משפחת בנדרסקי וביקשו לדבר עם מר בנדרסקי. נכנסו לדירה והחלו לערוך בה חיפוש. דניאל שהיה עם אמו ביקש מהם צו בית משפט לחיפוש, אולם הם טענו שלא צריכים היות והם מהמשטרה. לאחר מספר דקות דניאל החליף בגדים כי השוטרים ביקשו ממנו לבוא אתם. האם ניסתה ללוות אותו אולם יצאו מהדירה לפני שהאם תוכל לצאת אתם. מאז היא לא ראתה שוב את בנה. השוער ושכנים ראו שהעלו את דניאל לפורד פלקון אדומה ללא לוחיות זיהוי. ההנחה היא שנחטף בגלל עבודתו בוועדה הלאומית לאנרגיה אטומית.

השערות לגבי מקום הקבורה:

אין כל מידע.

אנשים הקשורים למקרה:

ראשי הוועדה הלאומית לאנרגיה אטומית - Comisión Nacional de Energía Atómica - CNEA.

עדויות על אנטישמיות בקשר לחטיפתה של Daniel Bendersky:

בין עובדי CNEA נעלמו כ-20 אנשים מתוכם 7 יהודים.

תיק מארכיון משרד החוץ (א"מ חצ 7120/70) – תקציר:

יש חומר רב עם מידע על החטוף.

עדות שנמסרה על ידי José Bendersky ו-Fanny Brener de Bendersky בשימוע בבואנוס

אירס ביום 6.9.01.

פאני: ב-16 בספטמבר 1978, יום שבת, ב-11.30 בבוקר, הגיעו 4 אנשים בלבוש אזרחי, בלי נשק, כפי שהיה נהוג אז, יתכן שהיה להם אקדח קטן, כשדניאל ביקש מהם להזדהות או להראות צוו חיפוש הם טענו שאין צורך מכיוון שהם מהמשטרה הפדרלית. הם התנהגו בסדר, נתנו לו להתלבש, אמרו לו שלוקחים אותו לחקירה ושיחזור אחר הצהרים, אך לא חזר עד היום. אני עבדתי ב-CONADEP וקיבלתי עדויות. יכולה להבטיח שאף מעצר לא נעשה בבוקר. בדרך כלל כשעשו את הפעולות היו עושים האזנות לבתים ויודעים מה מתרחש בהם. אם היו מגיעים ב-11 בלילה היו לוקחים אוטובוס עם ילדים, בגלל שדניאל למד שש שנים גיטרה, ורצה ללמוד עוגב, וקנינו לו עוגב, ואז עוגב לא היה דבר פשוט כמו היום, וכל חבריו התכוונו לבוא. החברים של דניאל הכירו את ביתי גם בזמן התיכון וגם בזמן האוניברסיטה, בשבילם זה היה כמו סוכנות, כולם היו באים אלי ללמוד יחד עם דניאל. בפנקס הציונים של דניאל היה כתוב תלמיד מצטיין שמכבד את בית הספר. כל הילדים התקשרו אלינו האם זה נכון שיש עוגב, ואז אמרתי שנזמין את כולם. על כן הם הגיעו בבוקר ולא בלילה, הם היו מעוניינים בדניאל בלבד.

עירית: האם דניאל היה פעיל בארגון ליברלי כלשהו?

פאני: כן, בארגונים קטנים ליברלים, אך לא במשהו פוליטי. בגיל 24 הוא סיים את לימודיו בפסיקה, עם ציונים טובים. הוא התחיל עבודת מחקר בקשר לחיים היעילים של כור אטומי. זה לקח שנתיים. כאשר העבודה התפרסמה, הוא מסר אותה לוועדה לאנרגיה אטומית ולאחר מכן באו לקחת אותו מהבית.

באו ב-11.30 וב-4 אחר הצהרים, קיבלו אותנו ד"ר Mignione והד"ר Westercam ווסטרקם. ד"ר מיניונה הוא עורך דין ובתו נעלמה והוא היה יו"ר ה-CELS. השני היה איש מדע. ושני בניו היו עצורים. הם עזרו לנו הרבה באותו זמן, נתנו לנו הדרכה.

עירית: האם היה לכם קשר אתו, מה שמעתם שקרה לו?

פאני : שום דבר, לא היה שום קשר, לא ידוע כיצד נהרג, ואף אחד לא ראה אותו בזמן המעצר. כשהוא עזב את הבית נמחקה זהותו. עבדתי ב-CONADEP וכאשר באו לתת הצהרות או עדויות צעירים לשעבר, שאלתי אם ראו אותו אבל אף פעם לא ראו אותו.

עירית : האם פניתם לשגרירות ישראל?

פאני : כן, מר אביבי קיבל אותנו. ויותר אני לא זוכרת את השמות של האנשים. גם Gerardo Mazur מההבראיקה, Herman Schiller, כולם עזרו לנו. הם חלק מהמשפחה שלנו. הרב דניאל גולדמן.

אפרים : מצאנו בארכיון של משרד החוץ תיק עבה עם כל החומר שמסרתם לפיני אביבי על דניאל. יש שם מידע רב. מתוך המידע שיש שם אני למדתי שדניאל היה קשור לוועדה לאנרגיה אטומית, מה שסיפרת עכשיו. אבל יש צעירים נוספים שהיו קשורים לוועדה לאנרגיה אטומית, גם יהודים. ושגם הם נחטפו ולא ראו אותם יותר. האם חשבתם שהיה קשר או ניסיון "לנקות" את הוועדה לאנרגיה אטומית מיהודים?

פאני : יש 7 יהודים שנעלמו ושהיו בוועדה לאנרגיה אטומית.

עירית : רק יהודים?

פאני : כמעט 20 נעלמו מהוועדה, 7 מתוכם היו יהודים.

פאני : אחרי שהוא פרסם את עבודתו הבן התקבל לתכנית דוקטורט ב-MIT במסצ'וסטס בארה"ב.

מסרו דגימת DNA.

פיני : ישנה סברה, לא בטוח, שהארכיונים מאז לא כולם הושמדו.

פאני : חושבת שזה נכון.

פיני : אנחנו נלחץ על הממשלה לנסות ולמצוא את הארכיונים האלה, ויש לנו סיבה להניח שהם עדיין קיימים.

פאני : כן גם אנחנו חושבים שהם קיימים.

חוסה : כל העיתונות פרסמה על מתן מסירת תעודה לפסיקה שנעלם לא היה 20 שנה ובהיעדרותו יימסר להורים. כשהפקולטה הזמינה את הציבור בכלל להגיע לטקס הענקת התעודה להורים, הגיעו כ-800 איש. באותו אירוע היה לנו הכבוד שהיתה נוכחת ליליאנה יסוד מהשגרירות. אני הייתי כאן לפגוש אותה.

פאני : דניאל פרסם את עבודתו אבל לא היתה לו הזדמנות להגן עליה. ב-1998 קבוצת סטודנטים שבדקה את העבודות מצאו את העבודה, ומצאו שהיא טובה מאוד. מסרו אותה לפרופסורים בפקולטה למדעים מדויקים. הם קראו את העבודה ונתנו ציון 10. ולכן החליטו להעניק את התעודה להורים.

חוסה : בטקס הענקת תעודה זאת צריך לציין את העבודה של איגוד הסטודנטים, שדז'נארו דאג לתת את התעודה יותר מכולם.

דניאל היה בחור שקט, אנחנו לא ידענו מהיוקרה והמעמד שהיה לו בוועדה לאנרגיה אטומית. רק כשעמדנו מול קהל של 800 איש עם הרקטור שמנו לב למעמד שקיבל.

פאני : גם נכחה סגנית הדיקן של אוניברסיטת בואנוס איירס, והמילים שלה היו איך שמו ידיים על אדם כמו דניאל.

חוסה : הדיקן ציין שדניאל מצא דרך חדשה ללמוד על הכור האטומי והוא אמר שלפקולטה דרך כזו לא היתה מוכרת.

פאני : משך את תשומת ליבם התוצאות של העבודה הזו שמעולם לא היו כאלה.

חוסה : בעניין מתן התעודה נודע לנו רק 10 ימים לפני הטקס, אנחנו לא עשינו שום דבר למען זה.